

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА БІБЛІОТЕКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННСГБ НААН
Виктор ВЕРБУНОВ
«25» вересня 2025 року

**ПРАВИЛА ПРИЙОМУ
В АСПІРАНТУРУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ
БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ
НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
В ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ**

Схвалено рішенням вченої ради ННСГБ
НААН від 25 вересня 2025 р. (Протокол
№ 9)

Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН здійснює прийом до аспірантури за спеціальністю «В9 Історія та археологія». Прийом на навчання проводиться в межах ліцензованого обсягу за спеціальностями відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07 липня 2021 року № 762), зі змінами постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти».

ННСГБ НААН (наукова установа) отримала ліцензію Міністерства освіти і науки України щодо надання освітніх послуг на третьому освітньо-науковому рівні (підготовка доктор філософії) відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 53-л від 26 квітня 2021 р.

Правила прийому до аспірантури наукової установи розроблені відповідно до законодавства України (Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р. № 1556-VII, постанова Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (в редакції постанови КМУ від 19.05.2023), наказ Міністерства освіти і науки України № 168 від 10 лютого 2025 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році»), із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України № 386 від 27 лютого 2025 року, листа МОН України (від 16.09.2025 р. № 1/19244-25).

Затверджені правила прийому до аспірантури діють з дня їх затвердження до 31 грудня 2025 року.

1. Вимоги до рівня освіти вступників

До аспірантури на денну та вечірню форми навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

Для вступу для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «В9 Історія та археологія» приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності історичного спрямування.

Підготовка в аспірантурі наукової установи здійснюється за рахунок:

- коштів Державного бюджету України (якщо третій рівень вищої освіти громадянин здобуває вперше за кошти державного бюджету);
- коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною формою навчання.

Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється на підставі:

- міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну чи мобільності;

- на підставі договорів, укладених між науковою установою НААН та закладами вищої освіти (науковими установами) інших країн, щодо обміну вченими чи академічної мобільності;

- за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання подано у **Додатку 1**.

Аспіранти денної форми навчання:

- отримують державну стипендію у разі зарахування на навчання за державним бюджетом на денну форму навчання у відповідності з чинним законодавством України;

- іногородні аспіранти на підставі довідки з постійного місця реєстрації забезпечуються гуртожитком.

Аспіранти вечірньої форми навчання користуються пільгами згідно з чинним законодавством України.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

2. Терміни прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Порядок роботи Приймальної комісії в ННСГБ НААН: щодня, крім суботи та неділі, з 9⁰⁰ до 17⁰⁰.

2. Прийом заяв і документів, вступні іспити, конкурсний відбір та зарахування на навчання до аспірантури денної та заочної форм навчання проводяться в такі терміни:

Етапи та строки вступної кампанії основного набору	
Початок прийому заяв і документів	03 вересня 2025 року
Закінчення прийому заяв і документів	21 вересня 2025 року
Терміни проведення вступних іспитів	22 вересня – 26 вересня 2025 року
Терміни зарахування вступників за кошти державного бюджету	До 30 вересня 2025 року
Терміни зарахування вступників за кошти фізичних та юридичних осіб	До 20 жовтня 2025 року
Початок навчання в аспірантурі	30 вересня 2025 року

Етапи та строки вступної кампанії відповідно до листа МОН України (від 16.09.2025 р. № 1/19244-25 та листа НААН від 26.09.2025 № 11-2/52)	
Початок прийому заяв і документів	03 вересня 2025 року
Закінчення прийому заяв і документів	05 жовтня 2025 року
Терміни проведення вступних іспитів	06 жовтня – 07 жовтня 2025 року
Терміни зарахування вступників за кошти державного бюджету	До 10 жовтня 2025 року
Терміни зарахування вступників за кошти фізичних та юридичних осіб	До 20 жовтня 2025 року
Початок навчання в аспірантурі	10 жовтня 2025 року

Порядок прийому заяв і документів

1. Вступники до аспірантури подають такі документи:
 - заяву на ім'я директора наукової установи;
 - особовий листок з обліку кадрів, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
 - 2 фотокартки 3x4;
 - список опублікованих наукових праць і винаходів; відбитки опублікованих статей/тез (за наявності) або дослідницьку пропозицію з обраної спеціальності або реферат (до 30 ст.);
 - медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086/о;
 - копію військово-облікового документа (у військовозобов'язаних – військовий квиток або тимчасове посвідчення, а у призовників – посвідчення про приписку до призовних діляниць);
 - копію диплому про вищу освіту;
 - копію додатку до диплома про вищу освіту;
 - копію паспорта або іншого документу, що посвідчує особу;
 - копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера (для осіб, які вступають до аспірантури на денну форму навчання);
 - копію сертифікату ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 році та єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської та ін.) в 2023, або 2024, або 2025 році з його блоків **не менше, ніж 150 балів**. У передбачених цим Порядком випадках замість результатів ЄВІ (обох блоків) використовуються результати співбесіди з іноземної мови.
- Особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 року;
 - рекомендацію Вченої ради вищого навчального закладу або наукової установи (за наявності);

- довідку з постійного місця реєстрації (для осіб, які мають намір проживати в гуртожитку);

- мотиваційний лист.

2. Паспорт, диплом про вищу освіту, подаються вступниками особисто.

3. Вступники до аспірантури можуть подавати документи для вступу до аспірантури не більше, ніж на дві спеціальності.

У тому випадку, коли вступник до аспірантури рекомендується до вступу в аспірантуру за результатами конкурсу одразу за двома спеціальностями, освоювати освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії в аспірантурі за рахунок державного бюджету він може лише за однією спеціальністю, за іншою – на умовах контракту.

Не допускається одночасне навчання на денній формі навчання за двома чи більше спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами, напрямками підготовки) за кошти державного бюджету.

Організацію прийому вступників здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом директора наукової установи, який є її головою.

Приймальна комісія наукової установи допускає вступників до вступних випробувань на підставі поданих (всіх, наведених у переліку, та вчасно) документів і може відмовити вступнику в допуску до вступних випробувань в аспірантуру в зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

Громадяни України, які не завершили навчання за державним замовленням, мають право повторного вступу для безоплатного здобуття вищої освіти за тим самим ступенем освіти **за умови відшкодування** до державного бюджету **коштів**, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658.

4. Дослідницька пропозиція – це науковий текст обсягом до 5 стор., підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

Вимоги до дослідницьких пропозицій формують наукової установи відповідно до особливостей кожної обраної вступником спеціальності. Оцінювання дослідницької пропозиції (з можливою її презентацією за рішенням вченої ради наукової установи) відбуватиметься на вступному іспиті зі спеціальності як його складова.

4. Проведення вступних іспитів та конкурсний відбір

1. Вступники до аспірантури наукової установи складають вступні іспити:

- вступний іспит зі спеціальності або спеціальностей для міждисциплінарної програми (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

- вступний іспит з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури наступна: випробування з фаху, іноземна мова, додаткове випробування (в разі необхідності).

2. Вступний іспит з іноземної мови, як кваліфікаційний іспит, оцінюється за 100-бальною шкалою. Мінімальна позитивна оцінка, яка відповідає рівню B2, складає 80 балів;

- до протоколу вступного іспиту з іноземної мови вноситься оцінка 0 (нуль балів), якщо вступник до аспірантури набрав менше ніж 80 балів, або оцінка 80, якщо вступник набрав 80 або більше балів.

Вступник до аспірантури, який набрав на вступному іспиті з іноземної мови менше ніж 80 балів, не допускається до наступного вступного випробування та участі у конкурсі.

3. Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Додаткові вступні випробування відбуваються після вступних іспитів з іноземної мови та спеціальності. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за 100-бальною шкалою. У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він позбавляється права брати участь у конкурсі.

4. Особам, допущеним за рішенням Приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України.

5. Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендуватиме на зарахування до аспірантури, формуватиметься за формулою:

$$КО = ВІС + ВІМ + ДБ, \text{ де:}$$

ВІС – результат вступного іспиту зі спеціальності (за 100 бальною шкалою),

ВІМ – результат вступного іспиту з іноземної мови;

ДБ – додаткові бали за наукові (навчальні) досягнення.

6. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності, оцінюються за 100-бальною шкалою. Вступники, які набрали менш як 60 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

7. Додаткові бали за наукові та навчальні досягнення вступників до аспірантури нараховує екзаменаційна комісія наукової установи після проведення вступного іспиту зі спеціальності.

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення для вступників до аспірантури подано у **Додатку 3**.

8. Зарахування на загальних підставах відбувається за сумою балів, отриманих за вступні іспити та додаткові бали, нараховані за навчальні та наукові досягнення.

9. Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом, набравши напівпрохідний бал, можуть бути рекомендовані до зарахування в аспірантуру для освоєння освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за кошти фізичних (юридичних) осіб.

10. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня; особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

5. Право на першочергове зарахування

1. У разі одержання однакової кількості балів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники:

- які мають наукові публікації, брали участь в конференціях;
- які успішно закінчили магістратуру, отримавши диплом магістра з відзнакою;
- рекомендовані до вступу в аспірантуру Вченою радою вищого навчального закладу (факультету, інституту), наукової установи та мають цільове направлення;
- мають міжнародний сертифікат з іноземної мови, що підтверджує рівні B2, C1, C2.

6. Зарахування на навчання

Рейтинговий список вступників до аспірантури наукової установи, які рекомендуються до зарахування, впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого.

Наказ про зарахування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії видається директором наукової установи на підставі рішення Приймальної комісії та листа-погодження з Президією НААН.

Особи, які зараховані на навчання до аспірантури наукової установи, повинні до 20 жовтня 2025 р. укласти договір.

За довідками звертатись: Підгайна Тетяна Миколаївна

телефон для довідок: (044)258-21-42; (+38096)351-22-45

E-mail: pidgayna2012@ukr.net

Додаток 1. Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання в аспірантурі Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН для здобуття наукового ступеня доктора філософії у 2024 році

Наукова установа/адреса	Галузь знань		Спеціальність		Ліцензійний обсяг, осіб
	шифр	назва	код	назва	
ННСГБ НААН Київ, вул. Героїв Оборони 10	В	Культура, мистецтво та гуманітарні науки	В 9	Історія та археологія	3

Додаток 2. Перелік міжнародних сертифікатів з іноземної мови рівнів B2, C1, C2

Іноземна мова	Екзамен	Бали, що відповідають рівням C1 та C2
Англійська мова	IELTS	6.5-9
	TOEFL iBT	79-120
	TOEFL paper based	550-667
	CPE	Grade A, B, C
	CAE	Grade A, B, C
	FCE	Grade A
Німецька мова	Test DaF	4-5
	Goethe-Zertifikat	C1 – C2
	Zentrale berstufenprüfung	C2
	Kleines Deutsches Sprachdiplom	C2
Французька мова	TCF C1 – TCF C2	C1 – C2
	DALF C1 – DALF C2	C1 – C2
	DSLCF	C1
	DHEF	C2

Додаток 3. Порядок нарахування додаткових балів за наукові (навчальні) досягнення вступників до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії

Наукові (навчальні) досягнення	Код	Кількість балів
Міжнародний сертифікат з іноземної мови, отриманий за останні два роки, що підтверджує рівні B2, C1, C2	ДБ ₁	B2 – 5 C1 – 5 C2 – 10
Стаття у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України (за обраною спеціальністю)	ДБ ₂	15 (кожна стаття)
Наукова стаття у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science, Scopus та інші) за обраною спеціальністю*	ДБ ₃	25 (кожна стаття)
Одноосібна монографія або розділ у колективній монографії, яка рекомендована до друку вченою радою наукової установи або факультету/інституту ЗВО *	ДБ ₄	10
Участь у науковій всеукраїнській конференції (за умови опублікування тез доповіді) за обраною спеціальністю	ДБ ₅	10 (кожна теза)
Патент або авторське свідоцтво на винахід**	ДБ ₆	20
Рекомендація Вченої ради наукової установи, факультету/інституту до аспірантури (за наявності)	ДБ ₇	5
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою	ДБ ₈	10

* – за період не більше трьох років до моменту вступу (в сумі не більше як 60 балів за публікації та участь у конференціях);

** – за період не більше трьох років до моменту вступу.